

החלטות המזכירות - משיבת מזכירות שנערכה ב 29/12/13

- 1. תקציב הקהילה – לשנת 2014** [בהשתת. יעד ביטנר – חשב הקיבוץ]
הוצגו הערכות לסיכומי 2013 והצעת התקציב ל- 2014 [יובא לאישור שיחת הקיבוץ], התייחסנו למספר סעיפים, והם:
+תקציב בית הלבוש/מכבסה – [בהשתת. טלי אורן] נוצר גרעון משמעותי של כ- 90 אש"ח [כולל הסיבסוד] כתוצאה מבעיות תחלופה בכוח אדם [לידה, בריאות, וכו'] ועלויות נוספות.
סוכם : לקיים מעקב הוצאות- הכנסות, בחודשים הקרובים, ובהתאם לתוצאות לשקול ולהחליט.
+סבסוד רכב – לחברים – הוצאה מעל 100 אש"ח [סיבסוד]. **סוכם** : לעדכן מחירי השימוש ברכב, ולבחון רכישת תוכנת ניהול רכב, שתתייחס לזמן ניצול הרכב, ומרחקי הנסיעה, במגמה שזה יביא להגדלת יעילות ניצול כלי הרכב, ואולי אף להקטנת צי הרכבים בקיבוץ.
+הוצאות בית הדר – גם כאן גרעון מעל 100 אש"ח, שנבע מירידה במספר המאושפזים החיצוניים ומאי עדכון הוצאות האשפוז של חברי הקיבוץ.
+מס איזון – הוחלט להקטין את מס האיזון, ולקבוע רף עליון, הדבר התאפשר הודות להעברת תקציב הביטוח הסיעודי לקרן נפרדת, הצעה זו, גם מקלה על המשפחות הצעירות שפונות להתקבל לחברות ולבנות כאן את ביתם, והעומדות בפני מיסוי גבוה, ותשלומי משכנתא.
+השקעות - סעיף זה לא מופיע בתקציב, וכל השקעה תחייב החלטה נפרדת [מטבח, בית הלבוש].
- 2. נוהל הקצאת מגרשים/מבנים – לדיור קבע [שיוך] – למשפחות חדשות.**
המזכירות החליטה לקדם מהלך חדש, בנוסף ל"פדיון דירות", שמשמעותו זירוז ההליכים, ואי תלות במספר הפונים לבנות את ביתם, ולהלן עקרונותיו:
א. **שלב א** – יוקצו מגרשים/מבנים באזור בתי הנעורים ["הרכבות"], בתי התאילנדים, והכיתות ["גבע"], סה"כ : 13 מגרשים.
ב. המבנים הנ"ל יוצעו ל"קבוצת ה-13", בעדיפות ראשונה, וע"פ ההגרלה שנעשתה בעבר.
ג. המשפחות המעוניינות יצטרכו תוך פרק זמן קצר ו מוגדר להשלים את כל נוהלי צמ"ד, וחתימה על חוזה הקליטה וכן, להתחיל בהליכים מול וועדות התכנון. וויתור על המגרש שקיבלו בעבר.

- ד. משפחות שלא יתקדמו במהלכים הנ"ל [סעיף ג'] ייגרעו מהרשימה, ע"פ החלטת המזכירות.
- ה. שלב ב' - יוקצו מגרשים/מבנים נוספים, למשפחות נוספות שייפנו להתקבל לחברות בקיבוץ.
3. "טופס - טיולים" - שיפוץ דירות חברים - נקבעו נהלים, וצוות פיקוח וליווי שינחה את החברים בסדר הפעולות הנדרש, ובכך ייחסכו תקלות ואי הבנות בנושא.
4. נוהל מתן הלוואות לחברים - הסתבר שהנושא לא מוסדר כנדרש, סוכם: להפסיק את מתן הלוואות, עד לגמר הכנת מסמך/תקנון בנושא, וקביעת צוות שיטפל ויפקח בנושא.
5. בית הבנים - מוא"ז יואב - הקימה צוות שבדק את פעילות אולם המופעים והמליץ על ביטול ההסכם לתפעולו ע"י מוא"ז יואב. הוקם צוות שניפגש עם נציגי המועצה ומערכת החינוך והתרבות, במגמה להסביר להם את מהות החלטה. המזכירות אימצה את המלצת הצוות האומרת: "שבאם מוא"ז יואב תאמץ את החלטות הוועדה, בית הבנים ייסגר, ולא תינתן כל אפשרות למועצה לקיים אירועים ופעילויות בבית הבנים."
6. הרחבה - קיבוץ - תקציבי פיתוח - קיים וויכוח בין נציגי ההרחבה לקיבוץ ומוא"ז יואב, על אופן השימוש וייעוד תקציבי הפיתוח, המועצה המסתייעת בייעוץ משפטי התבקשה להציג את עמדתה בנושא, ולשחרר את הכספים המיועדים לשדרוג התשתיות בקיבוץ הוותיק.
- גישור - הלוואת חינוך - לא ניתן ליישם את המלצות הגישור במלואן, עכב אי הסכמות בין ההרחבה לקיבוץ, הנושא הועבר לבוררות
7. חומה ומגדל - מפגע בטיחותי - עקב בעיות תחזוקה רבות, נוצרו בעיות בטיחות רציניות שעלות הסדרתן יקרה מאוד, לאור זה, אישרה המזכירות את הריסת האתר.
8. "המעבר הבטוח לביה"ס - האלה" - האגודה פנתה להסדרת מעבר בטוח לילדי ההרחבה, בכוונתנו לסייע, הנושא הועבר לבדיקה והחלטה של וועדת התשתיות.

רשם: שלומי שקד.

לעמית שרון שהייתה אמצות -
 פרטי כנשיים לקראת התחלות חדשות
 מלא טוב לק. אהויים. אסביס ואלא האשפחה
 ציף צלחה והפכה נחת

בדצמבר ירדו 285 מ"מ גשם.
 כן ירבו!!

שאלת השקיפות

היו זמנים (עד לפני כמה חודשים), שבעלוני הקיבוץ יכולנו לקבל מידע על הנעשה בענפי המשק.
מדוע זה נפסק? מדוע לא משתפים אותנו בידע על הנעשה בכל הענפים (קטנים כגדולים)?

בתקווה שהשקיפות תחזור
נורית גלינה

29/12/2013

משולחנו של מרכז המשק

2013 למעשה כבר מאחורינו ו- 2014 בפתח.
אני אסקור בקצרה את המצב בענפי המשק ורק אומר כפתיחה שלא חווינו אירועים מאוד דרמטיים לטוב ולרע מאז דף המידע האחרון.

רפת: 2013 ככל הנראה תסתיים בביצועים יפים של הרפת שלנו וכפועל יוצא מכך גם השורה התחתונה תהיה נאה.
הבעיה המרכזית שאיתה נתמודד לקראת 2015 והיא משליכה על כל הרפתות הוא נושא הביוב של הרפת.
במהלך 2014 אמורים להתקיים מגעים בין נציגי הרפתנים למשרד להגנת הסביבה על מנת לראות האם אפשר יהיה להוריד את רמת דרישות המשרד לקריטריונים שהרפת תוכל להתמודד איתם.

לול רביה: שנת ההטלה תסתיים לקראת פברואר ועל פי הצפי תהיה שנה סבירה.

מחצבה: עדיין סגורה בגלל המנהל.

לול פטם: כבר שווקו שתי להקות. במהלך גידול הלהקה האחרונה נגנבו כ- 1400 עופות.

מפעל מתכת: בדומה ל- 2012 המפעל יסיים את 2013 ברמת רווחיות נאה.

שטחי תעשייה: חברת פאנדנגו שאמורה להעביר את פעילותה למתחם שטחי תעשייה כבר נמצאת בשלבים מתקדמים של בניה.
נותרו עוד כ- 4.5 דונם להשכרה שלגביהם מתנהלים מו"מ עם כמה שוכרים אופציונאליים.

צבר קמה: עדיין לא מסכמים את השנה אבל אפשר להגיד שהכותנה, הזית והשקד היו בסדר, הרימון פחות.
המיזם המשותף של צבר קמה עם בית גוברין (אסיפי קמה) למיון וניקוי גרעינים נכנס כבר לנוהל עבודה מסודר, עדיין מוקדם להעריך ולנתח תוצאות עסקיות.

מאגר ברקאי: כתוצאה ממכת הגשם האחרונה שהייתה, ניזוק השער שחוסם את יציאת המים מהמאגר וניפתח וכמות גדולה של מים זרמה החוצה.
בנוסף שטף המים פתח פירצה בסוללה המקבילה לנחל לפני כניסתו למאגר.
הנזקים תוקנו ואני מקווה שעוד ירדו מספיק גשמים על מנת למלא את המאגר.

רשם: גילעד מינץ.

להלן מסמך שמצאתי ברפת וחשבתי שראוי לפרסם אותו.
הדף הזה מאוקטובר אבל בחודשים האחרים הנתונים דומים.
חשוב מאוד לשים לב לשלשת הנתונים המסומנים בעיגול.
הם החשובים אך חשוב מהם נתון שאיני רוצה לפרסם.
בשמחה אמסור אותו בעל פה למי שמעוניין.

בברכת חזק ואמץ

לשביט ולאנואר

אהרון ברוידא

חלב נובמבר 2013									
מחיר מלא לילטר	שיווק מאטבר 2012	שיווק מאטבר 2013	חריגה מאטברת	תאים סומטים	חיידקים	אחוז חלבון	אחוז שומן	שיווק חודשי	שם המטק
2.30	2,436,694	2,771,931	-39,716	147	מעולה	3.34%	3.84%	213,697	אלמוג
2.26	5,567,101	5,567,138	-19,836	267	מעולה	3.31%	3.74%	499,047	רפת דרור
2.27	3,065,443	3,063,442	165,254	192	מעולה	3.29%	3.83%	278,689	מעלה החמישה
2.27	9,307,900	9,640,884	303,728	197	א	3.29%	3.87%	808,167	רפת יהודה
2.31	2,938,116	2,958,167	125,224	179	א	3.40%	3.84%	266,264	מגדל עוז
2.32	3,299,050	3,504,803	505,984	181	מעולה	3.38%	3.89%	274,709	קליה
2.32	3,144,655	3,189,952	197,660	190	מעולה	3.41%	3.87%	268,445	מגל
2.30	3,228,912	3,198,331	84,447	206	א	3.39%	3.80%	302,081	ראש אורים
2.28	3,214,415	3,214,096	102,325	199	מעולה	3.32%	3.79%	267,523	גל און
2.33	5,301,414	5,254,253	586,615	201	מעולה	3.39%	3.94%	449,438	זיקים
2.28	6,182,470	6,329,164	449,493	214	א	3.36%	3.77%	532,355	רפת חותם
2.24	3,379,595	3,737,425	292,102	169	מעולה	3.33%	3.62%	333,710	תפן חיים
2.34	4,394,921	4,505,481	443,311	103	א	3.40%	3.89%	351,882	יבנה
2.33	2,804,270	2,966,635	26,845	244	מעולה	3.40%	3.93%	246,620	יסודות
2.35	4,134,302	4,468,209	636,008	236	מעולה	3.39%	4.04%	399,506	כרמיה
2.14	6,731,595	6,815,457	414,584	313	א	3.29%	3.57%	583,997	רפת גן
2.32	5,294,333	5,326,940	-327,064	162	מעולה	3.38%	3.90%	505,467	רפת קודם
2.25	8,841,315	9,076,131	446,812	248	מעולה	3.31%	3.68%	813,642	בית יריר עצמונה
2.32	3,815,512	3,865,368	379,720	258	א	3.37%	3.96%	330,740	נור גלים
2.22	2,907,772	2,948,994	84,915	203	מעולה	3.37%	3.43%	272,270	נצר סירני
2.27	3,189,293	3,331,678	168,531	186	מעולה	3.32%	3.78%	305,766	עון אורים
2.28	3,220,104	3,230,538	303,862	169	מעולה	3.30%	3.82%	276,907	קבוצת שילר
2.31	5,296,263	5,579,718	-86,168	144	א	3.35%	3.89%	537,147	כרמל מעון
2.28	3,313,224	3,401,157	142,473	125	מעולה	3.30%	3.86%	313,208	גברעם
2.29	2,841,986	2,972,254	78,778	152	מעולה	3.34%	3.79%	259,785	גור
2.21	6,672,767	6,737,302	399,443	237	א	3.29%	3.54%	586,627	רפת דרום
2.34	2,976,522	3,086,159	149,934	180	מעולה	3.37%	4.05%	263,795	רבי-ים
2.33	2,901,866	3,051,130	111,340	136	מעולה	3.37%	3.94%	264,052	בית גוברין
2.40	2,501,557	2,321,941	-553,421	272	א	3.52%	3.58%	166,862	בית גוברין
2.45	2,953,666	2,990,471	67,838	238	א	3.52%	4.31%	239,073	כפר חתום
2.21	3,128,925	3,355,335	330,534	253	א	3.30%	3.53%	311,627	מינים
2.30	7,713,235	8,145,017	446,669	124	מעולה	3.28%	3.65%	764,890	נען שובל
2.29	136,699,193	140,605,501	6,418,207	198	מעולה	3.36%	3.81%	12,287,988	ס"ה
2.42			3,725,095	214		3.36%	3.86%	11,465,865	ס"ה ממוצע 2012

מגיעה מלה טובה
כאשר מסביב מצב של אין חשמל
וקריסת עצים ומצור
יש לברך את מי שדאג ודואג לנו כל העת.
יש לנו חשמל, אור, חימום ובישול, טלפון והעצים במקומם.
יש לנו מזל.
אבל גם למזל צריך לעזור ולעשות זאת מבעוד מועד.
אומר תודה רבה
ובעיקר נכון לשבח.

בברכה חני מעין

המעבר מ-751 ל-1155

לחברים שלום
לאור בקשות לקבל אינפורמציה לגבי החלטות השיוך 751 ו-1155 ננסה בקצרה להסביר
בעמוד אחד תהליך שהוא מורכב להבנה וליישום.
נקווה שהסבר שהוא פשטני במידה מסוימת יוסיף ולא יגרע ובכל מקרה יערכו מפגשים
בפורומים שונים בקיבוץ ללימוד והבנת הנושא.

קיבוץ כפר מנחם קיבל החלטה לפני מספר שנים לשייך דירות במתווה של החלטה
שנקראת 751. החלטה זו נותנת יתרון ברור בגובה התשלום לחברים ותיקים. ב"גדול"
ההחלטה אומרת שהמקסימום שחבר ישלם הוא 66% מערך הקרקע(נכון להיום המינהל
שינה את תפיסתו בנושא זה ומדבר על 91% במרכז הארץ) והמינימום יהיה 11% מערך
הקרקע.
בין שתי הקצוות הללו "מתיישרים" כל החברים כאשר כל שנה מעל 15 שנות וותק שיש
לחבר מקנה לו 2% הנחה בתשלום הקרקע. לדוגמא חבר שלו 16 שנות וותק:

מספר שנות וותק	16
הנחה לכל שנת וותק מעל 15 שנה	2%
סה"כ הנחה לחבר הנ"ל	32%
תשלום מכסימלי למינהל	91%
הנחה לחבר בגין 16 שנות וותק	32%
סך תשלום למינהל לאותו חבר	59% מערך הקרקע שיקבע על ידי שמאי.

מתנה נוספת שנמצאת בהחלטה זו היא שכל התשלום למעט המע"מ הוא נדחה ויכול
להיות
משולם רק בעת מכירת המגרש.

לעומת זאת החלטה 1155 לא נותנת שום יתרון לוותק של החבר.
ההחלטה אומרת "בגדול" שבקבוצה "סגורה" של מגרשים(בכפר מנחם זה 250 מגרשים)
המינהל מאפשר שכל החברים ישלמו בלי הבדל דת גזע מין וותק 33% מערך הקרקע.

על אף זאת, בתשלום של ה-33% המינהל מבחין בין שתי קבוצות של חברים, אלה

שהתקבלו לחברות לפני היום הקובע שנקבע על ידי המינהל להחלטה זו (3/2007) שהחלטה מאפשרת להם לשלם במעמד השיוך רק 3.75% מערך הקרקע ולהשלים ל-33% בעת מכירה, וקבוצה שנייה של חברים שהתקבלו אחרי היום הקובע שנקבע על ידי המינהל להחלטה זו ושיידרשו לשם את כל ה-33% מייד במעמד השיוך.

כמובן שחלק מרכזי בניסוח הצעה למעבר להחלטה 1155 היא פיצוי של החברים שעל פי החלטה זו ידרשו לשלם יותר מאשר בהחלטה 751.

שולה וגילעד.

החלטה 3389-יש להחליט על מתווה שיוך דירות עד סוף 2014

ביוני שנה זו קיבלה הנהלת המינהל את החלטה 3389, המעמידה לקיבוץ 3 אפשרויות פעולה:

- א- ביטול רעיון השיוך מעיקרו, וחזרה לדיור שיתופי בבעלות הקיבוץ.
- ב- ביטול החלטה 751, לצורך מעבר למימוש השיוך עפ"י החלטה 1155.
- ג- אי ביצוע אחת משתי הפעולות הקודמות עד 1.1.2015, יביא להחלה אוטומאטית של 751, וכתוצאה מכך - לדרישת תשלום של 91% לחברים שהתקבלו אחרי דצמבר 2002, וכל החברים שיתקבלו בעתיד.

מכאן החשיבות הרבה והדחיפות העליונה של קבלת החלטות בנושא שיוך הדירות בקיבוץ כפר מנחם.

עמדת התנועה

לכבוד
מזכיר/מרכז משק/מנהל קהילה

קבלת החלטות בקיבוץ לגבי המשך בניה ו/או שיוך דירות

כידוע לכם, מזה תקופה של למעלה משנה קיים מצב של משבר וחוסר בהירות לגבי מהלכי הקליטה, הבניה ושיוך הדירות בקיבוצים, וזאת בעיקר עקב מדיניות רשות מקרקעי ישראל המסרבת לחתום על היתרי בניה בקיבוצים או מתנה חתימתה בתנאים בלתי אפשריים.

כפי שהובהר פעמים רבות, עמדתה המוצקה של התנועה הקיבוצית הנה כי אין לרמ"י כל זכות או עילה למנוע חתימה על היתרי בניה למגורים בקיבוצים. "עצירת חתימות" זו הנה בניגוד מוחלט לחוזי החכירה של הקיבוצים, להחייבויות מפורשות של רמ"י ולדין.

יחד עם זאת, במסגרת ניסיונות להגיע לפשרה, עוסקת התנועה ללא לאות בניסיונות לפתור את המשבר. במסגרת זו מתקיימת גם עבודה שוטפת מול שר השיכון (שהוא גם יו"ר מועצת מקרקעי ישראל) אורי אריאל, ומול מנהל רשות מקרקעי ישראל, בנצי ליברמן.

המאמצים מול גורמים אלו הם ארוכים, לא פשוטים ובדרך כלל גם מתסכלים, אולם בכל

זאת, בסופו של דבר הוקם צוות מטעם שר השיכון לבדיקת מסלול חלופי נוסף לבניה ושיוך בקיבוצים. בין היתר, נדונה האפשרות לרכישה מרוכזת של מלוא זכויות הבניה למגורים בקיבוץ וניתוק מוחלט של הקיבוץ מרשות מקרקעי ישראל לעניין זה, וזאת בין בדרך של החלטה של מועצת מקרקעי ישראל ובין בדרך של חקיקה.

הצורך במציאת מסלול חלופי נוסף עלה, בין היתר, גם עקב הקשיים והלבטים הרבים בהם נתקלים הקיבוצים לגבי אפשרויות ומגבלות הבניה והשיוך לפי החלטות מועצת מקרקעי ישראל הקיימות, 751 ו-1155.

בנוסף לכך, לאור הזמן הדרוש לעבודה הן על "מסלול חדש" והן על פי החלטה 1155, שאינה ישימה ככל הנראה, לפחות בזמן הקרוב, נעשים גם ניסיונות חוזרים ונשנים מטעם רמ"י והתנועה לקביעת "הסדר ביניים" שיאפשר חתימת רמ"י (לשיטתם) על היתרי בניה בתקופה שעד לקיומם של הסדרים ישימים שיאפשרו החלטה מושכלת של הקיבוצים.

כך או כך, הודיע שר השיכון במכתב למזכיר התנועה מתאריך 19.11.13, כי הוא צופה שנוסח חדש של הסדר ביניים יוצע ע"י רמ"י עד לסוף חודש דצמבר, ש"ז, וכי עד לאותו מועד יסיים גם הצוות לעניין ההסדר החלופי את עבודתו ויגיש מסקנותיו. לדעתו של השר, ניתן יהיה להביא הצעה להסדר חדש כאמור להחלטת מועצת מקרקעי ישראל כבר בחודש פברואר, 2014.

במצב דברים זה, וכן בעקבות שאלות שהופנו אלינו מקיבוצים ומחברים שונים, מצאנו לנכון להמליץ לקיבוצים ולחבריהם לשקול בכובד ראש להימנע מקבלת החלטות משמעותיות ו/או בלתי הפיכות בטרם תהיה התמונה ברורה יותר ויהיה מידע טוב יותר לגבי החלופות האפשרות העומדות בפני הקיבוצים לעת הזו.

מצד אחד, על הקיבוץ והחברים לשקול האם קיימת דחיפות אמיתית בקבלת החלטות חדשות במצב של חוסר בהירות כזה, והאם באמת יאפשרו ההחלטות שיתקבלו "יציאה מן המיצר", התקדמות מסודרת וקבלת היתרי בניה; מהצד השני, על הקיבוצים וחבריהם לשקול אם כדאי להם להתחייב למסלול מסוים, כאשר תוך זמן לא ארוך יתכן ויוצע מסלול ישים ומשתלם יותר לקיבוץ.

אנו סבורים, כי על הקיבוץ לשקול בכובד ראש את צעדיו במצב הנוכחי, ולהימנע מהחלטות שדחיפותן מוטלת בספק, ומשמעותן אינה ברורה דיה.

אנו מקווים כי מסמך זה יהיה לכם לעזר בבואכם לקבל החלטות (או כמומלץ, להמנע מקבלת החלטות בשלב זה) ובכל מקרה הנכם מוזמנים לפנות לח"מ בכל בקשה או שאלה בעניין זה.

בברכה,
דגן לוין - רכז אגף כלכלה
רפי עשת - רכז קרקעות
מיכה דרורי, עו"ד - מרכז המח' המשפטית

ראש הממשלה נתניהו מתערב במשבר הבניה בקיבוצים

31/12/2013

בפגישה שנערכה אתמול בכנסת בהשתתפות ראש הממשלה בנימין נתניהו, מנכ"ל רשות מקרקעי ישראל (רמ"י) בנצי ליברמן, ומזכ"ל התנועה הקיבוצית איתן ברושי וצוותו הורה ראש הממשלה לפתור את משבר הדיור בקיבוצים, שנוצר מעצירת חתימת רמ"י על היתרי הבניה לקיבוצים.

נתניהו הכריע כי יש להפסיק את ההקפאה בקיבוצים ולחדש את הבניה. ראש הממשלה הורה לצרף לאלתר את מנכ"ל משרדו הראל לוקר לוועדה הציבורית בראשה עומד מנכ"ל

המינהל בנצי ליברמן, אשר משימתה לקבוע בתוך זמן קצר מנגנון לחידוש הבניה בקיבוצים. "אם זה לא יעזור - לוקר יעמוד בראש הוועדה. צריך לבנות" הצהיר נתניהו.

הפגישה התנהלה באוירה חיובית. מזכ"ל התנועה הקיבוצית איתן ברושי ביקש מראש הממשלה את התערבותו בביטול מדיניות רשות מקרקעי ישראל, שעצרה את תנופת הצמיחה בקיבוצים. "זוהי מדיניות שאי אפשר לסבול אותה, הקיבוצים הם חלק מהפיתרון הלאומי למצוקת הדיור. יש לנו יכולת לבנות 40 אלף יחידות דיור בדגש על הפריפריה, אך גם במרכז - ואנחנו צריכים שיתוף פעולה מהמדינה", אמר ברושי, שהציג לראש הממשלה ולמנכ"ל רמ"י את הפתרון למחלוקת, ולהקטנת החיכוך: יציאת רשות מקרקעי ישראל מ'שטח המחנה' (הקיבוץ), ורכישת זכויות הבנייה בשטח המחנה בידי הקיבוץ במחיר של 3.75% ממחיר הקרקע, בדומה למחיר ששילמו הרוכשים במבצע ההיוון בערים. כך יישאר מעמד הקיבוץ כחוכר הראשי.

'הקפאת הבנייה' בקיבוצים החלה באוקטובר 2012 כתוצאה ממחלוקת בשאלת הסדר שיוך הדירות בקיבוצים. מדיניות המינהל לעצירת היתרי בנייה גורמת לתסכול רב בקרב אלפי קיבוצניקים המעוניינים לבנות את ביתם בקיבוץ, והיא אשר הביאה את התנועה הקיבוצית למאבק ציבורי. ברושי גם הציג לראש הממשלה תוכנית לבניית 10,000 יחידות דיור להשכרה עבור זוגות צעירים. ברושי: אני שמח שראש הממשלה הבין את הבעיה הקשה, ומקווה שאכן יתקבלו החלטות בתיאום איתנו, בכדי שנוכל לדחות את המאבק הציבורי ולהיכנס למו"מ מייד.

אבו וילן דיבר על הצורך בהיתרי בנייה כי הביקוש גדול ויש הרבה מאוד משפחות שחשות תסכול מחוסר הצדק שבמדיניות המינהל.

עו"ד מיכי דרורי מהמחלקה המשפטית פנה לראש הממשלה ואמר לו "אדוני הוביל רפורמה חשובה להקטנת החיכוך בין בעלי דירות בעיר למינהל, אנחנו מבקשים את אותו הדבר. ולא להיקלע לסבך הביורוקרטיה על כל דבר. ההצעה שרמ"י מתעתדת להביא מקובלת עלינו. תן לנו לנהל את עניינינו בתוך הקיבוץ ללא המינהל".

ניר מאיר הוסיף מחר נגמר הסדר הקיבוצים. הוא הושג בעזרת המדינה והבנקים ובמאמץ אדיר של הקיבוצים להחזיר חובות. תנו לנו לנצל את תהליכי הקליטה כדי לצמוח. המודל שישאיר את הקרקע בידי האגודה הוא העתיד שלנו.

יונתן בשיא: בעשור האחרון המינהל נכנס יותר מדי לחיי הקיבוץ וזה תהליך שחייב להיגמר.

בהתייחסו לבקשת מזכ"ל התנועה הקיבוצית לבדוק את החלטת משרד האוצר לבטל את התקציב לשיקום תשתיות ביישובים כפריים ותיקים (תקציב עליו החליט נתניהו עצמו בישיבת הממשלה החגיגית לציון 100 שנות קיבוץ), אמר נתניהו כי הנושא ייבדק על ידי מנכ"ל משרדו בהקדם.

ברושי הודה לשר החקלאות יאיר שמיר ולמנכ"ל משרדו רמי כהן על מעורבותם למען ההתיישבות העובדת כולה, ופעילותם לחיזוק החקלאות.

בפגישה השתתפו גם מזכ"ל התאחדות חקלאי ישראל אבשלום וילן, עו"ד מיכי דרורי יועמ"ש התנועה הקיבוצית, יו"ר התאחדות הארגונים הקיבוציים ניר מאיר ויונתן בשיא יו"ר איגוד התעשייה הקיבוצית.

אליאור ואבישי. טיילי ואלמנה היוצאים לאיילאנז לצרכי עבודה.
הפכת צפק צלחה בהצלחה ולהתקוות

שאלתא

בשיחת הקיבוץ האחרונה הוצגו בפנינו היתרונות והחסרונות הקיימים בשיוך דירות לפי החלטות 751 ו 1155 עם הטיה, למרות שזו הוכחשה על ידי המציגים, לטובת המהלך השני. על מנת שחברי הקיבוץ יהיו שותפים אמיתיים בהחלטות לגבי מהלכי שיוך הדירות עליהם להיחשף למגוון העמדות הקיימות לגבי מהלכים אלו. לפיכך, אני פונה להנהלת הקיבוץ בשאלה האם בכוונתם להזמין נציגים שיציגו עמדות שונות ואף מנוגדות מאלו שהוצגו בשיחה האחרונה?

בתיה זלינגר.

תשובה לשאלתא :

נושא אפשרויות הבחירה בין החלטות המנהל לשיוך הובא לשיחה כפתיחה וכמידע שקיבוצים מסוימים וביניהם כפר מנחם רשאים לשנות את החלטתם בנושא שיוך דירות. הוצגו האפשרויות כשבכל אחת מהן יש יתרונות או חסרונות לחברים שונים על פי מועד קבלתם לחברות בקיבוץ ומספר שנות הותק שלהם ויש לכך משמעות כספית. בזה לא תם הדיון. הנושא ימשיך להיבדק עם אנשי מקצוע שונים ויובא לדיון והחלטות החברים עם כל החומר הרלוונטי של כל אחת מההחלטות משמעותה והשפעתה על כל אחד. שולה.

ה- 22.12.2013 נעקק טיול לעמק יזרעאל (לכבוד יום ההולדת לקבוצה).
הטיול היה מוצלח ויפהפה - הנול היה מלאה. המצפיק ומלך האוויר היו
יציאותיים והאוויר היה טוב.
יש כח לצוות "אצלנו בחצר" בניצוחה של שלומית.

ללא מה טעם פרויקט וכל המשפחה הפכות חמות
לנושאי הנכבה שרון עם בחיל אסל

ללא מה טעם קופנסט וכל המשפחה הפכות חמות
להולדת הנכבה מתן נכב לשושי ועוזי!

עמליה, שלומי שקד, שולה ויהודית אפרתי שלום רב ! 18.11.13

קראתי בתדהמה את המכתב ששלחתם ליורשים.

אינני מבין, לא ברור לכם שטיפול בדירות יורשים חובה לעשות רק בנועם ובצורה מחבקת.

מדוע אתם חושבים שעל ידי איומים תצליחו לגרום ליותר יורשים ללכת למהלך של מכירת המגרש עם הדירה. מדוע אתם מנסים לומר בעקיפין כל הזמן ובעיקר במכתב הזה "אתם היורשים היזהרו לכם, אנחנו הקיבוץ יותר חזקים, אנחנו נעמיד אתכם במקום אם לא תשמעו לנו"

לא ברור לכם, שמכתב כזה "ידידותי", שבטח נוסח על ידי עורכי הדין של הקיבוץ. גורם ליורשים לעמוד על רגליים אחוריות ולומר לעצמם הקיבוץ רוצה מלחמה אז תהיה מלחמה.

חבל לעשות כל כך הרבה טעויות. האם בעוד שנה תגידו לכל בני הקיבוץ שגרים בדירות שכורות בקיבוץ לעזוב את כפר- מנחם, בגלל ההשכרה. האם אתם חושבים שכל עוד לא הלכנו למנהל ולא ממשנו את זכות הירושה שלנו מול המנהל, תוכלו לאכוף את כל ההחלטות של שיוך ההדירות? האם הקיבוץ יצא למשפטים מול היורשים? על מנת שהדיירים שגרים בדירות היורשים יעזבו את דירותיהם ויצאו מהקיבוץ? מה קרה לכם?

אתם עושים כל מהלך על מנת להרחיק יורשים מכוונה ללכת למכירת מגרש במכתבים מהסוג הזה.

יש לי הרגשה שחלק מהצוות המוביל שכח מה זה ללכת בדכי נועם כואב לי וקשה לי לקרוא נוסח כזה של מכתב. ציפיתי למכתב אחר לגמרי.

נ.ב : אני מזכיר לכולם, שצוות צמ"ד למעשה התפרק לפני די הרבה חודשים. והצוות שהתגבש מעולם לא נבחר בשיחת קיבוץ ו/או הצבעה בקלפי. לפחות עד שנסעתי לא נתלה על לוח המודעות מכרז לאיוש צוות זה, כולל ההנהלה. האנשים שפועלים בו כיום, לא הציגו את מועמדותם באופן רשמי ולא נבחרו באופן אישי בשיחת קיבוץ ו/או הצבעה בקלפי, על פי התקנונים של הקיבוץ.

אני מזכיר לכולם, שקיבלתי התחייבות ממנהלי הקיבוץ שכרגע לא אנקוב בשמם, שייתלה על לוח המודעות מכרז לאיוש צוות צמ"ד והשמות של כל המועמדים, כולל ההנהלה, יועמדו להצבעה אישית בקלפי.

חוץ מזה אני מאוד נהנה בטיול. על תדאגו אחזור לקיבוץ מהטיול על פי התוכנית המקורית שלי.

ד"ש לכולם וחג שמח ליום הולדת הקבוץ.

להתראות שלמה ברוידא

כאמור דבריו של שלמה נכתבו (והגיעו להנהלת הקהילה) לפני חודש. בינתיים, בהשפעת לחצו של שלמה, הוצאו מכרזים לאיוש מרכז צוות צמד וחברי הצוות.

עמליה מוסרת, כי התשובה לטיעוניו של שלמה בהקשר למכתב ליורשים נתנו לפני 2 עלונים (בגליון 49).

נצרי קבוצת "זית" – בני שבאים פאוס !

לפני 65 שנים סיימה חברת הנוצר "זית" שנות התחנכות
בכפר מנחם, בהדרכת ליוקה אטינגר ויואל דרום. בתחילת
דצמבר האחרון הם ארצנו פגישת מחזור – חגיגה, נראש,
מצלה זכרונות לרוב, ואלה החרוזים שקראתי להם בהתרגשות
רבה. יואל

כאשר נעלמתם מאחורי השער של מחנה שמונים
אנחנו הזלנו דמעה ואילו אתם הייתם שמחים:

עידן הילדות והנוער עבר -

עכשיו אנחנו גוף מבוגר !

ומאז חלפו שנים כשרות

ואני כיום מתכבד להיות

ישיש כמעט בן תשעים ושתיים,

אך כשאני מעביר עיניים

בין כולכם, כל החבורה,

נגלה לי פתאום מראה נפלא:

אני הזדקנתי, אבל אתם?

מה, בחיי, קרה לכם?

אמנם מבוגרים, אך צעירים להפליא!

ואכן, כמה ברור ומובהק הביטוי:

כל הבנות - מלכות יופי ופיתוי

וכל הבנים ישרי גוף, ראש מורם,

יפי תואר ודמות כולם כולם!

ואני מהרהר בנימה של פואטיקה:

אולי זה לא רק פרי הגנטיקה,

אולי משהו מן היושרה שלכם

נולד בכם אז, בכפר מנחם?

אולי משהו מן המראה המלבלב

התגבש אצלכם, בחדרי הלב,

בקיבוץ שביקש להנחיל לכולכם

את הכוח הזה שכל כך מהמם?

אז היו ברוכים, ילדים שלי,

העריכו את עצמכם הכי הכי,

וזכרו לפעמים, גם בימי הזוהר -

את ימיה העליזים של חברת הנוער !

זוכר אתכם בחיבה רבה - יואל דרום

דברים עם פתיחת תערוכת חנוכיות של תלמה ואריק הראל ומשה סעידי

גלריה המגדל – תל אביב חנוכה תשע"ד

אורחים נכבדים, תלמה, אריק ומשה היקרים, כבוד הוא לי לשאת דברים בפתיחת תערוכה זו בגלריה המגדל המכובדת. לבושת הרבה, אני חייבת להתוודות שזו הפעם הראשונה שאני כאן, אז נקווה שגם לא האחרונה.

תלמה ואריק, זמן רב מאוד אני מלווה אתכם בעבודתכם ובהערכה רבה. מזה עשרות שנים דואגים אתם לתפאורות החגים בקיבוץ ולקישוטים רבים. תמיד עם עין פקוחה למאפיינים המסורתיים של החג. תמיד מתאימים את עצמכם לזמנים ותמיד עם רעיונות חדשים הקשורים במסורת היהודית, התנ"ך או לחילופין בהשתנות הקיבוץ והמדינה.

עבודות הנחושת השונות אותם רקעתם במשך השנים, להם הקדשתם ממיטב רעיונותיכם וזמנכם, מציגות גם הן מסורת יהודית במיטבה. אם זה קיר הנחושת המקשט עד היום את חדר האוכל בקיבוצנו ובו ציטוטים מספר ישעיהו או הפעמונים התלויים בכניסה אליו. אם אלה לוחות הנחושת הגדולים עם ריקועי גלגל המזלות שהוצגו מדי שנה בשנה וקישטו את ימי ראש השנה וחגי תשרי וכמובן, עבודות רבות נוספות.

והחנוכיות המוצגות כאן. לא חדשות הן, אך תמיד מרשימות. לפני שנתיים הן הוצגו במתחם ממילא בירושלים וזכו לביקורות נלהבות וכעת כאן. חלק מ 12 עבודות הנחושת המוצגות כאן, מייצגות את שבטי ישראל. כל שבט וסמלו. לא פשוט היה למצוא את סמלם של כל השבטים. חלקם נלקחו מברכת יעקב לבניו בבר' מט, חלקם מברכת משה לשבטים בדב' ל"ג ויש כאלה אותם ניתן רק לשער מתוך הכתוב שאינו תמיד ברור. יפה עשו תלמה ואריק שלא ויתרו, חקרו ואף מצאו את הסמל לכל שבט למרות פרשנויות שונות לגבי משמעותם. (מידע נוסף על מקור סמלי השבטים ניתן למצוא בכניסה).

תלמה, גם כיום את יוצרת, אם כי בחומר ולא במתכת וממשיכה ללמד ולנצל את כישרונותיך האומנותיים. בסבלנות רבה מעבירה מן הידע שרכשת ומכישרוןך לכל מי שמעוניין ללמוד.

אריק, למרות שלעיתים נדמה כי לקחת פסק זמן מן העשייה, אני מקווה שבמהרה תחזור לכך במרץ. לא לחינם זכית בפרס מפעל חיים מטעם המועצה האזורית. יש כוח לשניכם!

משה ידידי, אמנם נכחתי בלא מעט פתיחות לתערוכות של יצירותיך ויחד עבדנו כעשר שנים, אני כמנהלת מוזיאון השפלה ואתה כאוצר, שמחתי שפנית אלי לומר מספר מילים בפתיחת תערוכה זו.

במשך השנים התנסית בחומרים שונים ועסקת בנושאים שונים, אך בסופו של דבר מצאת שהחומר – הקרמיקה - הוא זה המתאים לך. אולי הוא מסמל עבורך את הקשר לאדמה שכן לפני היותך אמן במשרה מלאה, היית חקלאי ואולי דווקא הזכיר לך קירות עתיקים מן המזרח הקדום. ואכן, פיסלת בקרמיקה וגם יצרת כ 140 קירות קרמיקה ענקיים ברחבי הארץ ובעולם, שבהם למוטיבים היהודיים היה תפקיד מרכזי ונכבד ביותר כמו מסורת, תני"ך, יודאיקה ועוד. ואם כי פעמים רבות ניכרת הייתה השפעת אמנות האיסלאם על עבודותיך, תמיד ידעת גם לשלב בין אופי המקום ונושא הקיר אותו יצרת. קטונתי מלראות את עצמי מבקרת אמנות או מומחית לנושא אך אני בטוחה שרבות כבר נאמר ויאמר על שלל הקירות היפים שיצרת וקצרה היריעה כאן מלהרחיב על כך את הדיבור.

(למי שלא מכיר קירות אלה מומלץ לעיין בספרו של משה).

בתערוכה זו, כיירת חנוכיות וחזרת דווקא אל מוטיבים אותם הכרת מילדותך – האורנמנטיקה המוסלמית - להשפעה שהייתה לקישוטי האיסלאם על יצירותיך במשך כל השנים ובהרבה עבודות.

אמנם כיירת-יצרת כאן חנוכיות שהן סמל יהודי מובהק אך בכל אחת מהן ניכרת דווקא השפעה מזרחית. מוצא חן בעיני השילוב בין ההוויה היהודית – חג החנוכה - לבין הערבסקות הפרסיות שנשארו בעמקי תודעתך משנים עברו. (כשעבדנו יחד וכתבנו דברים לפתיחת תערוכות, הייתי אומרת לך שאתה תכתוב ערבסקות ואני כבר אתרגם אותן לעברית).

משה, אני מאוד מעריכה את העובדה שאינך שוקט על שמריך והרעיונות ליצירה חדשה וחשיבה חדשה עדיין שופעים ממך. אז, כה לחי וישר כוח! נקווה שתמשיך ליצור עוד שנים רבות.

בברכה, אורה דביר

שנה למותו של רפי גושן

רפי רפי כפכפי

עברה שנה וכל כך הרבה פעמים אני חשה בחסרונו של רפי. חסרים לי המפגשים פה ושם, החיוך, הסיפור הקטן, העיניים הבורקות ומלאות הבעה, וזאת גם כאשר היה כבר חולה.

רפי היה אדם שאין לו אויבים, מן ילד נצחי. על אף שרפי חי לבד הוא היה תמיד מוקף אנשים שעטפו אותו בדאגה ובאהבה. מאות ילדים וכאלה שכבר בגרו ואינם ילדים אהבו אותו מאד, בשבילם הוא היה מלך.

לעיתים חשבתי וגם אמרתי לו את זאת, שלדעתי הוא לא בחר במקצוע הנכון על אף שהיה טוב ובעל ידע רחב גם בשאר המקצועות בהם עסק. רפי כפכפי כל כך התאים לעבוד עם ילדים. הוא השיג מהילדים כל דבר באמירה, בחיוך בבדיחה בשאלה בחידה והם נהו ונהרו אחריו כמו אחרי החליץ מהמלין. כאשר רפי היה מופיע בברכה מכל פינות הדשא התחילה נהירה לעברו, רפי כפכפי. תראה אותי תסתכל עלי, תראה לי, והוא לימד את הילדים לצלול ולשחות וגרם להם להאמין בכוחות עצמם. אף פעם לא שמעתי אותו מרים את הקול לא בברכה ולא במפגשים עם קבוצות ילדים שונות.

כל מה שרפי אמר היה נכון בשבילם.

אני זוכרת שעל קיר הסילו על יד הסולם הייתה מצוירת כף רגל ענקית, והייתי נוכחת כאשר הוא הסביר לקבוצת ילדים שהיה פה פעם ענק שטיפס על הסילו במאוזן וזה ציור של כף רגלו, ובעיני הילדים אכן היה שם פעם ענק.. רפי ערך לבני משפחתי גם לילדים וגם למבוגרים, מספר אירועים, את כולם הצליח לרתק ולהפתיע בשפע ובמגוון ידיעותיו ובדרכו המיוחדת לספר ולהסביר את הדברים. לא פעם בטיולים של הקיבוץ בדרך לצפון עד שפגשנו את המדריך היה רפי ממלא את מקומו בהצלחה מרובה. בטיולים אחרים לעיתים הוסיף משהו לדברי המדריך, וזה אישר את דבריו.

הרבה פעמים היה מוסיף ומשפר את הסיפורים שסיפר, והסיפור היה נראה דמיוני אבל בסופו של דבר הסתבר והתברר שרבים מהסיפורים הללו היו אמת לאמיתה. ומי שבדק את הדברים וכתב הרבה סיפורים על רפי הוא שביט. לי אישית שמורה בלב פינה חמה מאד לרפי, מאד מאד חיבבתי אותו והיינו ידידים טובים, אף פעם לא אשכח את טיולי הפריחה שהיה עושה מדי שנה לי ולכמה מחברותי.

במחלתו האחרונה והאומללה ראיתי אותו בשלבים השונים, תחילה כשבקשתי שילחץ את ידי אם הוא שומע אותי הוא לחץ בעיניים עצומות ובלי תנועה, כמה חזק הוא לחץ את היד כששרנו לו שירי שבת על יד המיטה, וההתאוששות המרגשת והמבטיחה שנתנה תחושה שהנה הוא בדרך לצאת מהתסבוכת ואז בא הבום הגדול עצוב לי מאד מאד וכואב לי על מותו של רפי דמותו הססגונית המיוחדת חסרה לי מאד בנוף של קיבוצנו כפר מנחם.

נירה שויאר

ביום השנה למותו של רפי

רפי היה מה שנקרא בשפת העם "טיפוס". הוא היה אחד, יחיד ומיוחד. התקיימו בו הפכים ופרדוקסים שקשה להסבירם, אבל הם אלו שהוסיפו לו את החן המיוחד שבו, את ה"משהו" הייחודי לרפי, שעשה אותו כל כך אהוב על רוב האנשים.

רפי לקח את החיים בקלות (במובן הטוב של המילה). לא שמעתי אותו מתרגז ולא ידוע לי שהוא הרגיז אנשים. היה בו משהו רך ונעים והשיחות היו רגועות וזורמות. רפי לא היה שידך לישראלי הנרגן והלחוץ שאנחנו פוגשים כל יום ברחוב. רפי היה משייט לו בין מציאות לדמיון. גם כשידעת, שלפעמים הדמיון מנצח את העובדות אהבנו לשמוע את סיפוריו. הוא ידע להמציא סיפורים וגם לספר אותם כך שלא תמיד ידעת מה אמת ומה שייך לעולם הסיפורים. ברוב סיפוריו היה גרעין חשוב של אמת, שעליו בנה סיפור שלם.

רפי היה אוטוידקט. למרות שלא למד באוניברסיטה היסטוריה, הוא היה בקיא בתולדות ארץ ישראל והגיאוגרפיה שלה. הוא זכר מאות מקומות ואירועים היסטוריים והיה כיף ללכת איתו בשבילי הארץ. הידע עם היכולת הסיפורית שלו עשו אותו למדריך מבוקש לטיולים בארץ.

אבל, הייחוד הגדול ביותר של רפי היה אותו פרדוכס שקשה להסביר אותו לפי כל הגיון. רפי מעולם לא הקים משפחה ולא היו לו ילדים משלו, אבל הוא היה אוהב ילדים אדיר והם החזירו לו אהבה עוד יותר. היה בו משהו ממגנט ביחסיו עם כל הילדים בכל הגילים, הם קראו לו: "רפי כפכפי" ושם זה הלך איתו תמיד. מעולם לא שמעתי אותו צועק על ילד או מעיר לו בצורה בלתי נעימה.

רפי ידע גם לשלב את יכולת המשחק שלו בקשר עם הילדים.

רפי התאים עצמו לכל ילד מכל גיל. הוא ידע להקשיב להם, לשחק איתם, לצחוק איתם ובעיקר לספר להם סיפורים בעל-פה שכל כך אהבו לשמוע מפיו.

לרפי לא היו אויבים. היה קל ונעים להימצא בסביבתו. הוא הקרין יושרה, אינטליגנטיות ובעיקר חביבות.

נזכור אותו תמיד לטובה.

יחיעם

עם עיריית, אילנה ואלה והמשפחה כולה

אנו אבלים על מות חברתנו

חיה פרלמוטר

חיה פרלמוטר ז"ל

יש כוכבים, שאורם מגיע ארצה
רק כאשר הם עצמם אבדו ואינם.
יש אנשים, שזיו זכרם מאיר,
כאשר הם עצמם אינם עוד בתוכנו.
אורות אלה, המבהיקים בחשכת הליל
הם הם שמראים לאדם את הדרך.

אמא נולדה ב- 1913 בעיירה פוגרבישט, שליד קייב באוקראינה.
ב- 1919 התרחש פוגרום גדול מאוד באזור, שבו חיו הרבה מאוד יהודים ובפרעות אלו
איבדה אמא את אימה ובעקבות כך גם את אמנותה באלוהי ישראל ולמרות שהייתה ילדה
קטנה חזרה ואמרה לבני משפחתה, שהיו מאוד דתיים, שאם אלוהים עושה דבר כזה, אז
אין אלוהים.

אחרי נדודים של שנתיים, ברחבי אירופה, הגיעה המשפחה ששרדה לקנדה ובנו את ביתם
בטורונטו, שם פתח אביה חנות שעונים וצורפות והם חיו בצנעה רבה.
בנעוריה הצטרפה אמא לשומר הצעיר ושם מצאה חברה חדשה ודרך חיים שהתאימה לה.
שם גם הכירה את אבא ועם קבוצה של עוד חברים עלו לישראל בסוף שנת 1939 והצטרפו
לקבוץ "אמריקה-כרית".

בקבוץ, עבדה אמא בכמה עבודות – מטבח, בית ילדים, מסגריה ובארבעים השנים
האחרונות, לפני שאיבדה את מאור עיניה, עבדה בהנהלת חשבונות.
אמא תמיד הייתה מאוד חרוצה ומסורה ומעורבת בכל מה שעשתה, אבל מה שהסב לה
הכי הרבה אושר הייתה משפחתנו הקטנה, שהשלימה את מה שחסר היה לה בילדותה.

אמא, רק לפני 4 חודשים התכנסנו כל המשפחה שגדלה מאוד והתרחבה לחגוג לך יום הולדת 100 והיום כולנו פה כדי להיפרד ממך.
עכשיו את יכולה לנוח על יד אבא, שכל כך התגעגעת אליו והלך מוקדם כל כך.
אנו, הבנות, החתנים, הנכדים הרבים והנינים היותר רבים ננצור אותך ונזכור תמיד את דאגתך הרבה לכולנו ולמרות שנותיך האחרונות, שלא היו קלות שמחת עם כל נין שנולד.
כולנו אוהבים אותך מאוד

עירית

אמא יקרה,
היום, מבחינתך, הגעת אל המנוחה והנחלה, תרתי משמע.
השנים האחרונות לא היטיבו עמך.
בטיסה הארוכה מאטלנטה לפה, חשבתי עליך הרבה. רק בשנים האחרונות בעצם סיפרת לי את סיפור חיך ולא רק את העובדות היבשות.
איך שבפוגרומים ברוסיה רציתם לשרוד ואמא שלך נרצחה, כשנשכבה עליך ואת בהגיון של ילדה בת 6, הבנת שהיא מתה וקמת ושוטטת לבד בשדות, עד שאחיד מצא אותך ולקח אותך הביתה.
והבנתי, איך הטראומה הזו עיצבה את כל ישותך וכמו שאמרת לי פעם – "אין לי שום זיכרון של להגיד את המילה אמא.."
אז את היית אמא. אמא כל כולך.
למרות שהיית "קיבוצניקית טובה" בהרבה מובנים, בקטע של האמהות תמיד הרגשתי, שהיה לך קשה וחיפשת הזדמנות להיות גם אמא פרטית.
שני זיכרונות עולים לי כרגע – האחד קשור לנסיעה לתל אביב. היו שני אוטובוסים שהגיעו עד הקיבוץ בערב, אחד ב- 7.00 ואחד ב- 11.00 החוק היה שאם מגיעים ב- 7.00, חוזרים לבית ילדים, אבל אם מגיעים ב- 11.00 ישנים אצל ההורים. ואני זוכרת כמה פעמים שעזרת לי לאחר לאוטובוס של 7.00, כדי שאוכל לישון אתכם.
והזיכרון השני – כשהייתי חולה במוסד ואת רצת עם השלישייה מלאה במרק עוף בייתי עם אטריות.
כיוון שלא היו לך הרבה הזדמנויות לבשל, אז אפית – עוגות ועוגיות שחבל על הזמן! אני זוכרת עוגות ועוגיות בשישי – שבת, לימי הולדת (שלי היו מפורסמים בקטע הזה...), לצבא ולעיר.
כל חיך התמקדו בלהיות אשה של ואמא של ואחר כך סבתא של...
ובאמת, כשכבר לא היה לך במי לטפל היה לך קשה מאוד.
אחרי שאבא נפטר לפני 20 שנה, השתנה מצב הרוח, אבל הגוף הקטן, אך הבריא והחסון החזיק מעמד.
הגיע לך למות בסוף, בשקט ושלווה כמו שרצית.
נפרדת ממך באהבה אלה

סבתא חיה

ביום שישי 13.12.2013, למרות הסערה הגדולה עלית בשלווה השמימה, ב דרכך האופיינית, בצורה שקטה, רק שלא תפריעי לאף אחד, נפרדת מאתנו לעולמים.

דמותך, סבתא יקרה עולה ללא הפסק לנגד עיניי, נמוכת קומה, שערך הכסוף והחיוך המאיר פנים, כל פעם שבאנו לבקרך בביתך, או במקום עבודתך בהנהלת חשבונות ואם גם נחפש בדמותך גאווה, תמיד נזכור שהיית אלופת גיוסי הכותנה, דבר שזיכה אותך במעדר הזהב. טוב, גם לעוגיות הסוכר ולפאי הלימון שלך לא קמו מתחרים.

סבתא, עצם זה שחדר השינה שלי שוכן במעבדה של סבא וילדיי ישנו עד לפני זמן לא רב בחדר, שהיה חדר השינה שלכם, ייתן לנו את האפשרות לא לשכוח אותך ואת סבא לעולם.

כאשר הרסנו את הקירות היה לי מאוד קשה, זו הייתה תחושה שכאילו וויתרתי עליך ואף על פי שהמעטתי לבקרך בתקופה האחרונה, תדעי סבתא, כי לא עבר יום מבלי שחשבתי עליך ואיך את מסוגלת להתמודד עם הסבל הגדול שעברת בבריאותך ובעיקר בגעגועים הגדולים לסבא וכולנו, למרות העצב הגדול, שמרגישים עכשיו, מבינים כמה מגיע לך לנוח.

סבתא חיה מתה...

כבר לא צריך להתקשר לשירלי... היא כבר כאן עם כולם..... גם אורי יכול להפסיק ש"סבתא זה לא אסף זה אור..." וכולנו מקווים שאילן ונטלי לא הלכו לפרדס "לקטוף קלמנטינות" בזמן שכולנו נפרדים ממך עכשיו.

סבתא שלנו, איזה כייף ואולי גם קצת מזל שהצלחנו לחגוג לך יום הולדת 100. כולם הגיעו לכבד אותך ולנסות להעביר לך את התחושה כמה שאת חשובה לכולנו. בעזרת בנותייך הצלחת לגדל 12 נכדים ו- 17 נינים ובוודאי תרצי ותתגאי לדעת, שאנחנו מאוד אוהבים אחד את השני ונהנים להיפגש ולשמור על קשר, על אף המרחק. אני בטוח שתמשיכי עכשיו יותר בקלות לעקוב אחרי כולנו בעודך יושבת על כוס תה עם סבא דוד.

נוחי על משכבך סבתא יקרה מבטיחים לך שנשמור על המשפחה שלכם.

אוהבים אותך לעולמים: הנכדים והנינים.

כתב אסף